

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>Vročanje listin: uradni prenos pravnih listin

Vročanje listin: uradni prenos pravnih listin

Avstrija

1 Kaj pomeni pravni termin „vročanje pisanj“ v praksi? Zakaj so potrebna posebna pravila o „vročanju pisanj“?

„Vročanje“ je postopek izročitve pisanja naslovniku na zakonsko določenem obrazcu in na dokazljiv način, tako da se naslovnik seznaní s pisanjem. Vročitev je pravno dejanje, ki ga sodišče odredi v sodnem postopku in ki se opravi po uradni dolžnosti (člen 87 zakonika o civilnem postopku, *Zivilprozessordnung – ZPO*). Vročitev je treba uradno zabeležiti, da je mogoče preveriti, kdaj je bila opravljena in komu. Določeni procesni učinki nastanejo le, če obstaja dokaz, da je bilo pisanje ustrezno vročeno.

2 Katera pisanja je treba uradno vročiti?

Načeloma je treba uradno vročiti vse sodne odločbe (npr. vabila, sklepe in sodbe), vse zahtevke strank (npr. tožbe, odgovore na tožbo, pritožbe) in druge izjave, ki so (tudi) naslovljene na nasprotno stranko.

3 Kdo je pristojen za vročitev pisanj?

Vročitev pisanja in način vročanja odredi organ odločanja (sodnik, sodni uradnik). Taka odredba se imenuje odredba o vročitvi (*Zustellverfügung*), izda pa jo organ odločanja na izvirniku pisanja, ki ga je treba vročiti. Dejansko vročitev opravi dostavna služba. Običajno je to izvajalec poštnih storitev, lahko pa tudi kak drug izvajalec univerzalnih storitev (člen 2(7) zakona o vročanju pisanj (*Zustellgesetz – ZustG*) v povezavi s členom 3(4) zakona o trgu poštnih storitev (*Postmarktgesetz*)). Za elektronsko vročanje sodnih pisanj glej odgovor na točko 6.

4 Poizvedbe o naslovu**4.1 Ali v skladu z Uredbo (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah zaproseni organ v tej državi članici poskuša na lastno pobudo ugotoviti naslov naslovnika pisanj, ki jih je treba vročiti, če naslovnik ne prebiva več na naslovu, ki je znan organu prosilcu?**

Načeloma je odgovor ne. Vendar se lahko opravijo preproste poizvedbe, na primer v registru, če je za to na voljo dovolj osebja (za več informacij glej točko 4.2 v nadaljevanju).

4.2 Ali imajo tuji pravosodni organi in/ali stranke v sodnih postopkih v tej državi članici dostop do registrov ali storitev, ki omogočajo ugotovitev trenutnega naslova osebe? Če da, do katerih registrov ali storitev in po katerem postopku? Ali je treba plačati takso in če da, koliko?

Da. Katera koli oseba, tudi tuji organi, lahko avstrijske organe, pristojne za vodenje registra (občinski urad, občinske organe, občinski okrožni urad (*Gemeindeamt, Magistrat, Magistratisches Bezirksamt*)) zaprosi za izdajo podatkov iz registra o glavnem prebivališču določene fizične osebe. Podatki so shranjeni v osrednjem registru (*Zentrales Melderegister – ZMR*). Register je javen, vsebuje pa imena vseh oseb, ki so prijavljene v Avstriji, ter podatke o njihovem glavnem prebivališču in, kjer je potrebno, njihovem sekundarnem prebivališču ali prebivališčih. V Avstriji je obvezno prijaviti/odjaviti prebivališče. Poizvedba v registru mora vsebovati vsaj naslednje podatke o iskani osebi: ime in priimek ter dodatne podatke, s katerimi je mogoče tako osebo jasno določiti (npr. datum rojstva, kraj rojstva, državljanstvo ali prejšnji naslov).

Taksa za pisno poizvedbo v registru znaša 14,30 evra. Z državljanstvo izkaznico je ustna ali elektronska poizvedba takse prosta. K temu je treba prišteti še zvezo upravno takso v višini 3,30 evra.

Več informacij o poizvedbah v registru najdete na <http://www.help.gv.at> pod oddelkom **Dokumente und Recht** (dokumenti in pravne informacije) / **Personen-Meldeauskunft** (osebni podatki/podatki o prijavi).

4.3 Kako organi v tej državi članici obravnavajo zaprosila, poslana na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah, ki so namenjena ugotovitvi trenutnega naslova osebe?

Če zaproseni organ zaprosilo opredeli kot pridobivanje dokazov v smislu člena 1 Uredbe, ker je treba na primer naslov ugotoviti zaradi sodnega postopka (zlasti vročitve pisanj), organ ravna v skladu z določbami Uredbe in poskuša ugotoviti trenutni naslov z uporabo sredstev, ki so mu na voljo, na primer s poizvedbo v osrednjem registru ali drugih registrih.

5 Kako se pisanja običajno vročijo v praksi? Ali obstajajo alternativni načini vročanja, ki se lahko uporabijo (razen nadomestne vročitve iz točke 7)?

Vročitev načeloma opravi dostavna služba, tj. izvajalec poštnih storitev ali kak drug izvajalec univerzalnih storitev (glej točko 3 zgoraj), ali delavci sodišča (člen 88 zakonika o civilnem postopku).

Na voljo pa so tudi drugi alternativni načini vročanja:

Vročitev z javno objavo v skladu s členom 25 zakona o vročanju pisanj in členom 115 zakonika o civilnem postopku:

Vročitev osebam, katerih kraj za dostavo ni znan, ali velikemu številu oseb, ki organu niso znane in za katere ni bil imenovan pooblaščenec za sprejemanje pisanj, se lahko opravi tako, da se v zbirko odločb (*Ediktsdatei*) (dostopna je na povezavi <http://www.justiz.gv.at/>, izberite „E-Government/Ediktsdatei“) vnese obvestilo, da je bilo pisanje, ki ga je treba vročiti, predloženo sodišču. V obvestilu mora biti na kratko navedeno tudi naslednje: vsebina pisanja, ki ga je treba vročiti, naziv sodišča, ki obravnava zadevo, sporna zadeva in možnosti za prevzem pisanja ter pravne posledice takega obvestila. Šteje se, da je bila vročitev opravljena takoj, ko je obvestilo vneseno v zbirko odločb.

Vročitev po izvršitelju, ki ga imenuje sodišče (členi 116–118 zakonika o civilnem postopku):

Kadar je edini način, kako se lahko vročitev opravi, javna objava (v zbirki odločb), mora sodišče na zahtevo ali po uradni dolžnosti imenovati izvršitelja, če bi morala zadevna oseba ali osebe glede na pisanje, ki ga je treba vročiti, običajno opraviti pravna dejanja za zaščito svojih pravic, zlasti če pisanje, ki ga je treba vročiti, vsebuje vabilo taki osebi ali osebam. Imenovanje izvršitelja mora biti objavljeno v zbirki odločb (člen 117 zakonika o civilnem postopku). V takem primeru se šteje, da je pisanje vročeno takoj, ko je po objavi izročeno izvršitelju (člen 118 zakonika o civilnem postopku).

Za elektronsko vročanje sodnih pisanj glej odgovor na točko 6.

6 Ali je v civilnih postopkih dovoljeno elektronsko vročanje pisanj (tj. vročanje sodnih ali izvensodnih pisanj s sredstvi elektronske telekomunikacije, kot so elektronska pošta, varna spletna aplikacija, telefaks, SMS itd.)? Če da, za katere vrste postopkov je predviden tak način vročanja? Ali obstajajo omejitve v zvezi z razpoložljivostjo/dostopnostjo takega načina vročanja pisanj glede na to, kdo je naslovnik (pravni strokovnjak, pravna oseba, družba ali drug poslovni subjekt itd.)?

Vzpostavljen je poseben sistem, ki sodiščem omogoča elektronsko vročanje pisanj. Imenuje se *Elektronischer Rechtsverkehr* (elektronsko pravno sporočanje) ali kratko ERV. V sistem morajo biti vključeni le odvetniki in zagovorniki v kazenskih zadevah, notarji, kreditne in finančne institucije, avstrijske

zavarovalnice, ponudniki socialnega zavarovanja, pokojninske institucije, sklad gradbenih delavcev za dopust in odpravnino (*Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse*), sklad za plače lekarnarjev (*Pharmazeutische Gehaltskasse*), sklad za primer stečaja (*Insolvenz-Entgelt-Fonds*) in IEF-Service GmbH, glavno združenje avstrijskih ponudnikov socialnega zavarovanja, urad državnega pravobranilca na ministrstvu za finance (*Finanzprokuratur*) in odvetniška združenja. V sistem so lahko vključene tudi druge osebe, ki pa k temu niso zavezane.

Kadar se vročitev opravlja prek ERV, se šteje, da so bile elektronsko poslane sodne odločbe in pravne pobude (člen 89a(2) zakona o organizaciji sodišč) (*Gerichtsorganisationsgesetz* – GOG) vročene naslednji delovni dan po dostavi v elektronsko domeno naslovnika (sobota se v ta namen ne šteje za delovni dan).

Če vročitev prek ERV ni mogoča, se lahko opravi tudi prek storitve elektronske dostave v skladu z določbami zakona o vročanju pisanj (člen 89a(3) zakona o organizaciji sodišč v povezavi s členom 28 in naslednjimi zakona o vročanju pisanj).

7 Nadomestna vročitev

7.1 Ali pravo te države članice dopušča druge načine vročanja, če pisanj ni mogoče vročiti naslovniku (npr. obvestilo na domači naslov, urad sodnega izvršitelja, po pošti ali na oglasni deski)?

Nadomestna vročitev:

Če zakon izrecno prepoveduje vročitev pisanja nadomestnemu prejemniku, se tak postopek imenuje osebna vročitev, v skladu z njim pa se mora pisanje osebno izročiti osebi, ki se ji vroča. To velja le v izjemnih primerih.

V vseh drugih primerih je dovoljena nadomestna vročitev. To pomeni, da če naslovnik ni dosegljiv na kraju za dostavo, se lahko pisanje načeloma vroči kateri koli odrasli osebi, ki živi na istem kraju za dostavo kot naslovnik, ali kateremu koli zaposlenemu ali delodajalcu naslovnika, ki je pripravljen pisanje sprejeti (člen 16(2) zakona o vročanju pisanj). V zakonu se taka oseba imenuje nadomestni prejemnik (*Ersatzempfänger*).

Vendar je nadomestna vročitev dovoljena le, če vročevalec upravičeno domneva, da je naslovnik redno prisoten na kraju za dostavo.

V členu 103 zakonika o civilnem postopku je določeno, da oseba ne more biti nadomestni prejemnik, če v sporu z naslovnikom nastopa kot nasprotna stranka.

V členu 16(5) zakona o vročanju pisanj je določeno, da se nadomestna vročitev ne šteje za opravljeno, če naslovnik ni mogel pravočasno izvedeti za vročeno pisanje, ker ni bil prisoten na kraju za dostavo (npr. ker je bil na potovanju, v bolnišnici ali ker mu je bila odvzeta prostost). Vendar vročitev postane veljavna dan po tem, ko se naslovnik vrne na kraj za dostavo.

Deponiranje:

Če pisanja ni mogoče vročiti na kraju za dostavo (ker ni mogoče najti niti prejemnika niti nadomestnega prejemnika), vročevalec pa upravičeno domneva, da je naslovnik redno prisoten na kraju za dostavo, se pisanje v primeru vročanja prek dostavne službe deponira v njenih poslovnih prostorih, v vseh drugih primerih pa pri ustreznem lokalnem uradu ali organu, če se nahaja v isti občini (člen 17 zakona o vročanju pisanj).

7.2 Kdaj se pri uporabi drugih načinov šteje, da so pisanja vročena?

Za več informacij glej točki 7.1 in 7.3.

7.3 Če je drug način vročanja oddaja pisanja na določeno mesto (npr. na pošto), kako je naslovnik obveščen o taki oddaji?

Naslovnika je treba o oddaji pisanja obvestiti z obvestilom o oddaji (ki se pusti v hišnem predalčniku ali pritrdi na vhodna vrata). V obvestilu mora biti naveden kraj, kjer je bilo pisanje oddano, rok, v katerem se lahko pisanje prevzame, in posledice oddaje pisanja (člen 17(2) zakona o vročanju pisanj). V členu 17(3) zakona o vročanju pisanj je določeno, da rok za prevzem pisanja začne teči na dan, ko je pisanje pripravljeno na prevzem, in mora trajati vsaj dva tedna. Šteje se, da je oddano pisanje vročeno prvi dan navedenega roka (fiktivna vročitev). Navedeno pa ne velja, če naslovnik ni mogel pravočasno izvedeti za vročeno pisanje, ker ni bil prisoten na kraju za dostavo. Vendar je tudi v takem primeru v zadnjem stavku člena 17(3) zakona o vročanju pisanj določeno, da se vročitev šteje za opravljeno dan po tem, ko se naslovnik v roku za prevzem pisanja, ko je lahko prevzel oddano pisanje, vrne na kraj dostave. Če oddano pisanje ni prevzeto (kar nikakor ne spremeni dejstva, da je bila vročitev opravljena z oddajo), ga je treba po izteku roka za prevzem vrniti sodišču, ki ga je poslalo.

7.4 Kakšne so posledice, če naslovnik zavrne sprejem pisanj? Ali se šteje, da je vročitev pisanj opravljena, če je bil sprejem zavrnjen nezakonito?

Če naslovnik ali nadomestni prejemnik, ki živi v istem gospodinjstvu, brez upravičenega razloga zavrne sprejem pisanja, se pisanje pusti na kraju za dostavo ali, če to ni mogoče, odda brez obvestila. S tem, ko se pisanje pusti na kraju za dostavo ali odda, se šteje, da je vročeno (člen 20 zakona o vročanju pisanj).

8 Vročanje pisanj iz tujine z uporabo poštnih storitev (člen 14 uredbe o vročanju)

8.1 Če izvajalec poštnih storitev vroči pisanje, poslano iz tujine, naslovniku v tej državi članici v primeru, ko je potrebna vročilnica (člen 14 uredbe o vročanju), ali mora pisanje vročiti naslovniku osebno ali sme v skladu z nacionalnimi pravili o dostavljanju poštnih pošiljk pisanje vročiti drugi osebi na istem naslovu?

Vročitev po pošti mora biti opravljena v skladu s konvencijo Svetovne poštne zveze in z mednarodno povratnico. Pisanje je treba vročiti naslovniku ali, če to ni mogoče, drugi osebi, ki je v skladu s pravom države, v kateri se vročitev opravlja, pooblaščen za sprejem pisanja (npr. pooblaščenec za sprejemanje pisanj, nadomestni prejemnik). V Avstriji veljajo določbe člena 16 zakona o vročanju pisanj glede nadomestnega prejemnika (glej točko 7.1 zgoraj).

8.2 Kako se v skladu s pravili o dostavljanju poštnih pošiljk v tej državi članici vročijo pisanja iz tujine na podlagi člena 14 Uredbe št. 1393/2007, če pošiljke zaradi odsotnosti ni mogoče vročiti na naslovu za dostavo niti naslovniku niti kateri koli drugi osebi, pooblaščen za prevzem poštnih pošiljk (če je to v skladu z nacionalnimi pravili o dostavljanju poštnih pošiljk mogoče – glej zgoraj)?

Konvencija Svetovne poštne zveze ne vsebuje določb o tem, ali je pisanje dovoljeno oddati, in če ga je, pod katerimi pogoji. Zato se to vprašanje presoja po nacionalnem pravu države, v kateri se pisanje vroča. V skladu z upoštevnimi določbami avstrijske zakonodaje se pisanje lahko odda, če so za to izpolnjeni potrebni pogoji (glej točko 7 zgoraj).

8.3 Ali obstaja določen rok za dvig pošiljk na pošti, preden se pošljejo nazaj kot nedostavljene? Če da, kako je naslovnik obveščen, da ga na pošti čaka pošiljka?

Glej točko 7.3 zgoraj.

9 Ali obstaja pisno dokazilo o vročitvi pisanja?

Da. Vročevalec mora potrditi, da je bilo pisanje vročeno, tako da to zabeleži na dokazilu o prejemu (potrdilo o vročitvi, povratnica). Oseba, ki sprejme pisanje, mora vročitev potrditi s podpisom dokazila o prejemu, na katerem zabeleži datum in, če taka oseba ni naslovnik, svoje razmerje do naslovnika. Če oseba, ki pisanje sprejme, zavrne potrditev, mora vročevalec to zabeležiti na dokazilu o prejemu, na katerem zabeleži tudi datum in, če je to potrebno, razmerje osebe, ki je sprejela pisanje, do naslovnika. Dokazilo o prejemu je treba pošiljateljcu poslati brez odlašanja.

Namesto pošiljanja dokazila o prejemu se lahko pošlje elektronski izvod dokazila o prejemu ali podatkov z njega, če ni organ tega izrecno izključil z navedbo na dokazilu o prejemu. Izvirnik dokazila o prejemu se hrani najmanj pet let po pošiljanju v elektronski obliki in ga je treba na zahtevo nemudoma poslati organu.

10 Kaj se zgodi, če gre kaj narobe in naslovnik ne prejme pisanja ali vročitev ni opravljena v skladu s predpisi (npr. pisanje se vroči tretji osebi)? Ali je lahko vročitev pisanja kljub temu veljavna (je na primer mogoče odpraviti kršitve predpisov) ali je treba pisanje ponovno vročiti?

Tudi če se vročitev ne šteje za opravljeno, ker je bila izvedena v nasprotju z zakonskimi predpisi, se to lahko popravi. Prvič, v osnovni določbi člena 7 zakona o vročanju pisanj je določeno, da če vročitev ni bila izvedena pravilno, se kljub temu šteje za opravljeno, ko naslovnik dejansko prejme pisanje. Če je bil imenovan pooblaščenec za sprejemanje pisanj, je treba kot naslovnika navesti tako osebo, saj se v nasprotnem primeru vročitev šteje za opravljeno šele, ko pooblaščenec za sprejemanje pisanj dejansko prejme pisanje. Poleg tega so v zakonu o vročanju pisanj (člena 16(5) in 17(3)) določena posebna pravila za popravo napak vročitve pisanj v naslednjih primerih: kadar naslovnik ni mogel pravočasno izvedeti za vročitev pisanja, ker je bil odsoten s kraja za dostavo, kadar je nadomestna vročitev neučinkovita ali kadar je pisanje oddano. Taka napaka je odpravljena naslednji dan po naslovnikovi vrnitvi na kraj za dostavo, vendar je v primerih, kadar je bilo pisanje oddano, ključno dejstvo, ali se je naslovnik vrnil še v roku za prevzem pisanja in ali bi ga bil zmožen prevzeti naslednji dan. V nasprotju z neučinkovito nadomestno vročitvijo, pri kateri rok za odpravo napak vročitve ni določen, pa napak pri vročitvi z oddajo pisanja ni mogoče več odpraviti, če se naslovnik vrne šele po izteku roka za prevzem pisanja. Če se naslovnik vrne dovolj zgodaj, da lahko pisanje prevzame že prvi dan roka za prevzem, se šteje, da je bila vročitev opravljena na ta dan, saj je celoten rok za prevzem pisanja ostal nespremenjen. Če se naslovnik vrne pozneje, se šteje, da je bila vročitev pisanja z oddajo opravljena dan po njegovi vrnitvi; prejemnik mora vedno uživati celoten rok (zlasti pritožbeni rok), ki začne teči z dnem vročitve pisanja.

11 Ali moram za vročitev pisanja plačati in če da, koliko?

Ne.

Zadnja posodobitev: 23/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.